

PRAVILNIK

O NAČINU PRIKUPLJANJA I UZIMANJA UZORAKA BIOLOŠKOG MATERIJALA ZA POTREBE ANALIZE DEZOKSIRIBONUKLEINSKE KISELINE U KRIVIČNOM POSTUPKU

Član 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom utvrđuje se način prikupljanja i uzimanja uzoraka biološkog materijala ljudi i drugih živih bića, te ostalih tragova za potrebe analize dezoksiribonukleinske kiseline (u daljnjem tekstu: DNK analize) u krivičnom postupku, način pakovanja prikupljenog biološkog materijala, čuvanja, obrade i pohranjivanja uzoraka i dobijenih rezultata DNK analize, u Bosni i Hercegovini.

Član 2.

(Vrste uzoraka)

Za DNK analizu u krivičnom postupku prikupljaju se i uzimaju svi dostupni i upotrebljivi uzorci spornog i nespornog biološkog materijala.

Član 3.

(Način uzimanja uzoraka)

- (1) Uzorak biološkog materijala za forenzičku DNK analizu od ili sa živog lica i to krvi, sjemene tečnosti i drugih tjelesnih tečnosti, urina, stidnih dlaka, te bris uzet iz drugih tjelesnih otvora osim usta, kao i otisak zuba uzima doktor medicine odgovarajućeg specijalističkog usmjerenja, u prisutnosti ovlaštenog službenog lica koje je istog spola kao što je lice od kojeg se uzima uzorak.
- (2) Ostale uzorke biološkog materijala, osim biološkog materijala iz stava 1. ovog člana, može uzeti i stručno lice ili zaposlenik medicinske struke odgovarajućeg specijalističkog usmjerenja, u prisutnosti i pod direktnom kontrolom ovlaštenog službenog lica, na način kao u stavu 1. ovog člana.
- (3) Uzorak biološkog materijala od malodobnih lica, lica sa duševnim smetnjama i nedovoljno duševno razvijenih lica uzima se i u prisutnosti zakonskog zastupnika tih lica.
- (4) Uzorak biološkog materijala za forenzičku DNK analizu sa ili iz posmrtnih ostataka (leša) uzima obducent, u prisutnosti ovlaštenog službenog lica.

Član 4.

(Postupak uzimanja uzoraka)

- (1) Uzimanje uzoraka od osumnjičenog odnosno optuženog lica za potrebe DNK analize obavlja se na osnovu naredbe suda, a u hitnim slučajevima tužioca, u skladu sa članom 109. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ZKP BiH).
- (2) Uzimanje uzoraka iz stava 1. ovog člana od lica koja su lišena slobode može se obavljati nakon što je ovo lice poznato sa pravima iz člana 5. i 6. ZKP BiH.
- (3) Uzimanje uzoraka za DNK analizu od drugih lica obavlja se na osnovu njihove pismene saglasnosti, uz izuzetke predviđene članom 109. ZKP BiH.

Član 5.

(Pravila uzimanja uzoraka)

- (1) Prikupljanje bioloških tragova za potrebe forenzičke DNK analize, njihovo pakovanje, označavanje i dostavljanje na vještačenje obavlja se u skladu sa pravilima kriminalističke struke i pravilima uzimanja, rukovanja i transporta materijala za forenzičku DNK analizu.
- (2) Postupanje u skladu sa stavom 1. ovog člana uključuje posebno sastavljanje zapisnika o svakoj preduzetoj radnji, fotografisanje tragova, popunjavanje kartice sa svim podacima o mjestu, vremenu uzimanja uzorka i opisu uzorka.

Član 6.

(Označavanje uzoraka)

- (1) Uzorci dokaznog materijala i biološkog materijala za forenzičku DNK analizu uzeti od lica za koje postoje osnovi sumnje da je počinilo krivično djelo označavaju se pomoću bar-koda ili odgovarajuće šifre i kao takvi dostavljaju u forenzičku DNK laboratoriju.
- (2) Imenom i prezimenom i njihovim jedinstvenim brojem označavaju se uzorci biološkog materijala koji se uzimaju i to:
 - od lica radi određivanja identiteta ili činjenice da li otkriveni tragovi materijala potiču od osumnjičenog, odnosno optuženog ili oštećenog;
 - od članova porodice radi utvrđivanja identiteta mrtvog lica.
- (3) Uzorak biološkog materijala mrtvog tijela lica označava se u skladu sa utvrđenim pravilima kriminalistike.
- (4) Uzorci biološkog materijala iz stava 1., 2. i 3. ovog člana stavlja se u paket koji se označava bar-kodom ili šifrom, datumom i mjestom uzimanja, te imenom i prezimenom lica koja obavljaju prikupljanje i uzimanje uzoraka biološkog materijala i paket se fotografiše.
- (5) Pakovanje i fotografisanje navedenih uzoraka obavlja se na način iz stava 4. ovog člana da bi se spriječilo naknadno narušavanje integriteta paketa.
- (6) Kartica s ličnim podacima i s bar-kodom ili šifrom uzorka uzetog od lica iz stava 1. ovog člana dostavlja se istovremeno u odvojenu bazu podataka pri Ministarstvu bezbjednosti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo sigurnosti BiH).

Član 7.

(Čuvanje uzoraka)

- (1) Uzorci biološkog materijala iz člana 6. stav 1., 2. i 3. ovog Pravilnika pohranjuju se u Ministarstvu sigurnosti BiH.
- (2) Ministarstvo sigurnosti BiH će odrediti rok čuvanja uzoraka biološkog materijala iz stava 1. ovog člana.

Član 8

(Ograničenja u korištenju uzoraka i rezultata)

- (1) Uzorci dokaznog materijala i biološkog materijala prikupljenog za forenzičku DNK analizu i dobijenih rezultata u svrhu krivične istrage i krivičnog postupka moraju biti zaštićeni i ne mogu se koristiti u druge svrhe.

(2) Uzorci biološkog materijala prikupljeni za DNK analizu od živih lica, a namijenjeni za medicinske svrhe, te rezultati takve vrste DNK analize ne mogu se upotrebljavati u svrhu krivične istrage i krivičnog postupka.

(3) Uzorci dokaznog materijala i biološkog materijala uzeti za forenzičku analizu DNK i dobijeni rezultati mogu se koristiti za naučna istraživanja i statistička praćenja ako je to propisano posebnim zakonom.

(4) Imena i prezimena lica, te drugi identifikacioni podaci moraju biti zaštićeni prije nego što se određeni uzorak DNK upotrijebi za svrhu iz stava 3. ovog člana.

Član 9.

(Pohranjivanje rezultata)

(1) Rezultati dobijeni forenzičkom DNK analizom iz biološkog materijala iz člana 6. stav 1. ovog Pravilnika pohranjuju se u registru DNK osumnjičenih, optuženih i osuđenih lica, pod istim bar-kodom ili šifrom kao i uzorak iz kojeg je dobijen DNK profil, koji se vodi pri Ministarstvu sigurnosti i smatraju se službenom tajnom.

(2) Rezultati dobijeni forenzičkom DNK analizom iz biološkog materijala za koje se nije utvrdilo od koga trag potiče, pohranjuje se u registru DNK profila bioloških tragova pronađenih na mjestu izvršenja krivičnog djela, pod istim bar-kodom ili šifrom kao i uzorak iz kojeg je dobijen DNK profil, koji se vodi pri Ministarstvu bezbjednosti BiH i smatraju se službenom tajnom.

(3) Rezultati dobijeni forenzičkom DNK analizom iz biološkog materijala mrtvog lica pohranjuju se u evidenciji forenzičke DNK laboratorije koja je analizu obavila.

(4) Rezultati dobijeni forenzičkom DNK analizom iz biološkog materijala za lica protiv kojih je istraga obustavljena, optužba odbijena ili su oslobođena od optužbe pravosnažnom presudom ili protiv kojih je postupak rješenjem pravosnažno obustavljen, smatraju se službenom tajnom i čuvaju se do proteka roka određenog za zastarjelost krivičnog gonjenja za djelo za koje je postupak vođen.

(5) Iznimno od stava 4. ovog člana, uzorak biološkog materijala i rezultat dobijen forenzičkom DNK analizom koji se ne koristi u svrhu utvrđivanja identiteta, mora se uništiti.

Član 10.

(Postupak analize)

(1) Forenzička DNK analiza iz uzoraka biološkog materijala obavlja se u skladu sa molekularno biološkim postupcima koji su utvrđeni međunarodnim standardima prihvaćenim u Bosni i Hercegovini, uključujući preporuke Vijeća Evrope i standarde Interpola.

(2) Analize iz stava 1. ovog člana obavljat će institucije koje u skladu člana 112. ZKP BiH posjeduju potrebnu stručnost, u smislu osoblja i opreme, da obavljaju forenzičku DNK analizu.

Član 11.

(Postupak dostavljanja inostranim organima)

(1) Rezultati DNK analize uzoraka biološkog materijala mogu se dostaviti inostranim organima za provođenje zakona u svrhu utvrđivanja identiteta nestalog lica ili mrtvog tijela nepoznatog lica u skladu s odredbama Statuta Interpola, a u druge svrhe u skladu s odredbama međunarodnih ugovora o pružanju međunarodne pravne pomoći.

(2) Podaci sadržani u evidenciji iz člana 8. stava 1. ovog Pravilnika dostavljaju se inostranim organima za provođenje zakona obilježeni samo standardnim tabelarnim prikazom ustanovljenog DNK profila.

Član 12.

(Prijem materijala za DNK analizu)

- (1) Prijem dokaznog i biološkog materijala za DNK analizu, standarde i kvalitet rada u forenzičkoj DNK laboratoriji i izdavanje rezultata uređuje se propisima institucije koja obavlja DNK analizu.
- (2) Ministarstvo sigurnosti BiH će urediti način korištenja baze podataka.

Član 13.

(Stupanje na snagu propisa)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku BiH".